



ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS



Ναυτιλία και Logistics

Ιστορία Ναυτιλίας

Η Ιστορία της ναυτιλίας είναι μακρά και πολυποίκιλη και εκτείνεται πολλούς αιώνες πριν τη σημερινή εποχή. Η ναυτιλία έπαιξε ζωτικό ρόλο στην εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομίας.

- ▶ Αρχαία Ελλάδα: Οι Έλληνες δημιούργησαν πολεμικούς και εμπορικούς στόλους και πραγματοποίησαν εκτεταμένα ταξίδια σε όλο το Αιγαίο και τη Μεσόγειο.
- ▶ Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία: Οι Ρωμαίοι χρησιμοποίησαν το σύστημα των δρόμων της θάλασσας (στρατηγικές θαλάσσιες διαδρομές) για να διευκολύνουν τη μεταφορά στρατιωτών και εμπορευμάτων.

Ιστορία Ναυτιλίας

- ▶ Μεσαίωνας: Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα, η ναυτιλία παρέμεινε σημαντική, αλλά μετατοπίστηκε σε μεγάλο βαθμό στο Βυζάντιο, τον Αραβικό κόσμο και τη Βόρεια Ευρώπη.
- ▶ Εποχή των Ανακαλύψεων: Η ναυτιλία προέκυψε ξανά στο προσκήνιο κατά την περίοδο των ανακαλύψεων.
- ▶ Εποχή των Ατμόπλοιων: Η εφεύρεση του ατμόπλοιου τον 19ο αιώνα έφερε επανάσταση στη ναυτιλία. Τα πλοία μπόρεσαν πλέον να κινούνται χωρίς την εξάρτηση από τον άνεμο και τις αιωρούμενες φτερωτές, επιτρέποντας ταχύτερα και αποτελεσματικότερα ταξίδια.

Ιστορία Ναυτιλίας

- ▶ Παγκόσμια Πολεμική Ναυτική Ισχύς: Η ναυτιλία έπαιξε σημαντικό ρόλο στους παγκόσμιους πολέμους, όπως ο Α' και Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, όπου ο έλεγχος των θαλασσών και η ικανότητα ναυτικής μεταφοράς είχαν κρίσιμη σημασία.
- ▶ Σύγχρονη Ναυτιλία: Σήμερα, η ναυτιλία αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η αειφόρος ανάπτυξη, η ασφάλεια της ναυτιλίας, και η τεχνολογική καινοτομία. Η παγκοσμιοποίηση και η αυξημένη ζήτηση για παγκόσμιες θαλάσσιες μεταφορές διατηρούν τη ναυτιλία ως ένα ζωτικό τμήμα της παγκόσμιας οικονομίας.

Ναυτοσύνη

- ▶ Στην ιστορική διαδρομή της ανθρώπινης δραστηριότητας στη θάλασσα παρατηρείται ότι μικρά κράτη όπως η Ελλάδα, η Ολλανδία κ.ά. αναπτύσσουν σπουδαία ναυτιλία, ενώ μεγάλα κράτη όπως η Γαλλία, η Κίνα κ.ά. παρουσιάζουν αναλογικά μικρότερη ναυτιλία.
- ▶ Προκύπτει ότι για την ανάπτυξη της ναυτιλίας δεν είναι αρκετή μόνο η οικονομική διάσταση μιας χώρας, αλλά είναι ζωτικής σημασίας η ύπαρξη ναυτικής παράδοσης και ναυτοσύνης. Αυτό σημαίνει ότι οι άνθρωποι πρέπει να έχουν την ικανότητα να αντεπεξέρχονται σε αντίξοες θαλάσσιες συνθήκες και, ταυτόχρονα, να εκμεταλλεύονται ενεργά το θαλάσσιο περιβάλλον με ορθολογικό τρόπο.

Βασικές Αρχές

Διακρίσεις της Ναυτιλιακής Βιομηχανίας και των Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων

Ναυτιλιακή Βιομηχανία

- ▶ Η Βιομηχανία που είναι αφιερωμένη στη μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών μέσω του νερού.
- ▶ Μείωση μεταφοράς επιβατών λόγω των αεροπορικών εταιρειών.
- ▶ Κάλυψη των απωλειών από άλλα είδη φορτίου (π.χ. πετρέλαιο).
- ▶ Μεγάλη αύξηση στη μεταφορά βιομηχανικών αγαθών και στις πρώτες ύλες όπως τα ορυκτά μεταλλεύματα, ο άνθρακας, η ξυλεία, τα σιτηρά και άλλα τρόφιμα.

Ναυτιλιακή Επιχείρηση

- ▶ Η ναυτιλιακή επιχείρηση είναι μια εμπορική επιχείρηση με αντικείμενο τη θαλάσσια μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων, ενώ μπορεί και να αφορά τη κατ' επάγγελμα παροχή υπηρεσιών περί τη ναυτιλία (π.χ. επαγγελματικό ρυμουλκό).
- ▶ Η ναυτιλιακή επιχείρηση μπορεί να εκφράζεται με διάφορους τρόπους, και οι τρεις βασικές μορφές είναι οι εξής:
 - Εκμετάλλευση Απλής Κυριότητας Εμπορικού Πλοίου: Η επιχείρηση λειτουργεί ως χρήστης του πλοίου αλλά δεν είναι ο ιδιοκτήτης του.
 - Επιχείρηση Πλοιοκτησίας: Η επιχείρηση είναι ο ίδιος ιδιοκτήτης του πλοίου.
 - Επιχείρηση Εφοπλισμού: Η εφοπλιστική επιχείρηση είναι μια ειδική μορφή ναυτιλιακής επιχείρησης που αναλαμβάνει τη διαχείριση και τη λειτουργία του πλοίου.

Ναύλωση Πλοίου

- ▶ Η ναύλωση πλοίου αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι της ναυτιλιακής βιομηχανίας και υπάρχουν διάφορες κατηγορίες ναύλωσης:
 - Ναύλωση Χρόνου (Time Charter): Το πλοίο νοικιάζεται για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Ο Ναύλος υπολογίζεται κατά ημέρες ή μήνες
 - Ναύλωση κατά ταξίδι (Voyage Charter): Το πλοίο νοικιάζεται για ένα συγκεκριμένο ταξίδι. Ο ναύλος υπολογίζεται βάσει απόστασης ή χρόνου.
 - Ναύλωση κατά παραχώρηση (Bareboat Charter): Το πλοίο νοικιάζεται χωρίς το πλήρωμα και συνήθως χωρίς τον εξοπλισμό.
 - Διαδοχική Ναύλωση (Consecutive Voyage Charter): Ο ναύλος περιλαμβάνει μια σειρά συνεχόμενων ταξιδιών με συγκεκριμένους προορισμούς. Καθένα ταξίδι αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή ναύλωση, αλλά ορίζονται σε συνεχόμενη σειρά.

Κατηγορίες Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων

- ▶ Οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα τον τύπο του πλοίου που χρησιμοποιούν και τα φορτία που μεταφέρουν. Βασικές κατηγορίες είναι:
 - Επιχειρήσεις Εμπορικών Πλοίων (Merchant Shipping Companies): Ασχολούνται με την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση εμπορικών πλοίων που μεταφέρουν εμπορεύματα από και προς λιμένες παγκοσμίως. Τα πλοία τους μπορεί να είναι ειδικευμένα για διάφορα φορτία.
 - Επιχειρήσεις Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG Companies): Ειδικεύονται στη μεταφορά υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) και χρησιμοποιούν εξειδικευμένα πλοία που μπορούν να αντιμετωπίσουν τις ιδιαιτερότητες αυτού του είδους φορτίου.
 - Επιχειρήσεις διαφοροποιημένης ειδίκευσης που διαχειρίζονται πλοία πολλών ειδικεύσεων και δραστηριοποιούνται σε περισσότερες αγορές.

Κατηγορίες Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων

- ▶ Οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα τον τύπο του πλοίου που χρησιμοποιούν και τα φορτία που μεταφέρουν. Βασικές κατηγορίες είναι:
 - Επιχειρήσεις Επιβατηγών Πλοίων (Passenger Shipping Companies): Οι εταιρείες που επικεντρώνονται στη μεταφορά επιβατών, όπως κρουαζιερόπλοια, φέρι, και άλλα επιβατηγά πλοία.
 - Επιχειρήσεις με ειδίκευση στη χύδην φορτηγό ναυτιλία (Bulk Shipping), οι οποίες διαχειρίζονται τα πλοία μεταφοράς χύδην υγρών και ξηρών φορτίων.
 - Επιχειρήσεις Φορτηγών Πλοίων (Container Shipping Companies): Εξειδικεύονται στη μεταφορά εμπορευμάτων με επαναχρησιμοποιήσιμα εμπορευματοκιβώτια, γνωστά και ως containers. Τα πλοία τους σχεδιάζονται για την ασφαλή μεταφορά και επαναχρησιμοποίηση αυτών των ειδικών φορτίων.

Φορείς της Ναυτιλιακής Επιχείρησης

- ▶ Οι φορείς της ναυτιλιακής επιχείρησης είναι:
 - Πλοιοκτήτης είναι το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το δικό του πλοίο. Η πλοιοκτησία προϋποθέτει τη κυριότητα του πλοίου και της εκμετάλλευσής του.
 - Κύριος του πλοίου είναι εκείνος που έχει το εμπράγματο δικαίωμα της κυριότητας στο πλοίο και το δικαίωμα έχει εγγραφεί στο νηολόγιο. Βάσει νόμου δεν πρέπει να το εκμεταλλεύεται ο ίδιος αλλά να αναθέτει την εκμετάλλευση του σε άλλο πρόσωπο.
 - Εφοπλιστής είναι το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται για δικό του λογαριασμό πλοίο ξένης ιδιοκτησίας. Σε αυτή τη περίπτωση δεν υπάρχει πλοιοκτήτης αλλά δημιουργείται η σχέση του εφοπλισμού.

Τα Logistics στις Θαλάσσιες Μεταφορές

Τα Logistics στις Θαλάσσιες Μεταφορές

- ▶ Περίπου το 90% των παγκόσμιων εμπορευμάτων μεταφέρονται μέσω θαλάσσης
- ▶ 8 εκατομμύρια τόνοι εμπορευμάτων μεταφέρονται κάθε χρόνο με πλοία εμπορευματοκιβωτίων, δεξαμενόπλοια ή χύδην πλοία
- ▶ Οι ανάγκες του παγκόσμιου πληθυσμού αυξήθηκαν με επακόλουθο την αύξηση της ανάγκης για μεταφορά αγαθών
- ▶ Οι επιχειρήσεις αντιλήφθηκαν ότι η ολοκληρωμένη γνώση των ενεργειών σε όλη την εφοδιαστική είναι αναγκαία
- ▶ Η είσοδος στην θαλάσσια εφοδιαστική άλλαξε την επαφή με τους πελάτες, προσφέροντας υψηλή ποιότητα υπηρεσιών

Τα Logistics στις Θαλάσσιες Μεταφορές

- ▶ Οι έννοιες των Logistics ενσωματώθηκαν στις θαλάσσιες μεταφορές με κύριους ενδιαφερόμενους στις αγορές των εμπορευματοκιβωτίων, των δεξαμενόπλοιων και των ξηρών φορτίων
- ▶ Η Ναυτιλιακή εφοδιαστική περιλαμβάνει
 - Τη διαχείριση των θαλάσσιων μεταφορών
 - Τη ροή πληροφοριών μεταξύ των παραγόντων της ναυτιλιακής αλυσίδας εφοδιασμού
- ▶ Η Ναυτιλιακή εφοδιαστική ασχολείται με τις παραδοσιακές λειτουργίες της εφοδιαστικής (αποθήκευση και προσφορά υπηρεσιών κέντρου διανομής)

Κύριες Δραστηριότητες της Θαλάσσιας Εφοδιαστικής

Μεταφορά και διαχείριση φορτίου

- ▶ Η μεταφορά είναι η κύρια δραστηριότητα της θαλάσσιας εφοδιαστικής και ταξινομείται σε τρεις τύπους:
 - Βιομηχανική ναυτιλία: Μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων εμπορευμάτων μεταξύ διάφορων περιοχών, κυρίως για βιομηχανικούς σκοπούς.
 - Tramp ναυτιλία: αναφέρεται σε ένα σύστημα ναυτιλιακής λειτουργίας όπου οι ναυλωτές (shipowners) και οι φορτωτές (charterers) δεσμεύονται από συμφωνίες για τη μεταφορά φορτίων (μεγάλα) χωρίς να τηρούν συγκεκριμένα δρομολόγια ή χρονοδιαγράμματα.
 - Liner Ναυτιλία: Οι ναυτιλιακές εταιρείες λειτουργούν σε σταθερά δρομολόγια με σταθερά προκαθορισμένα δρομολόγια και χρονοδιαγράμματα. Ειδικεύεται στη μεταφορά μικτών φορτίων.

Κύριες Δραστηριότητες της Θαλάσσιας Εφοδιαστικής

Διαχείριση αποθεμάτων

- ▶ Η διαχείριση αποθεμάτων είναι νέα λειτουργία για τα λιμάνια και τις ναυτιλιακές εταιρείες
- ▶ Η εταιρεία αναλαμβάνει να:
 - Ελέγχει τα αποθέματα των πελατών της
 - Ελέγχει το διαθέσιμο στόλο πλοίων που μεταφέρουν τα προϊόντα
- ▶ Λόγω αύξησης του ανταγωνισμού στα λιμάνια προθέτονται νέες υπηρεσίες όπως π.χ. η συναρμολόγηση εμπορευμάτων στο λιμάνι

Κύριες Δραστηριότητες της Θαλάσσιας Εφοδιαστικής

Διακίνηση φορτίου

- ▶ Οι υπηρεσίες που περιλαμβάνονται είναι: η λήψη, η αποθήκευση, η συναρμολόγηση και η ταξινόμηση του προϊόντος όπως και η φορτοεκφόρτωση των προϊόντων από τα πλοία.
- ▶ Κάθε τύπος φορτίου χρειάζεται εξειδικευμένο εξοπλισμό και εγκαταστάσεις.
 - Γενικά φορτία: Φορτία που είναι χωρισμένα σε παρτίδες (παλέτες, εμπορευματοκιβώτια κλπ.).
 - Χύδην φορτία: Χρήση εξειδικευμένου εξοπλισμού. Υπάρχουν φορτία που είναι επικίνδυνα όπως το πετρέλαιο.

Κύριες Δραστηριότητες της Θαλάσσιας Εφοδιαστικής

Συσκευασία

- ▶ Λειτουργία που προστέθηκε στην ναυτιλιακή εφοδιαστική
- ▶ Η μεταφορά των φορτίων απαιτεί συστηματική παρακολούθηση των εμπορευμάτων και πολλές φορές εκτελούνται λειτουργίες επανασυσκευασίας και προσθήκη ετικέτας (π.χ. Barcode).
- ▶ Οι κύριες λειτουργίες της συσκευασίας είναι:
 1. Προστασία των φορτίων από ζημιές
 2. Διευκόλυνση της διαχείρισης τους
 3. Βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών
 4. Αυτοματοποιημένη αναγνώριση και προσδιορισμός του προϊόντος

Επικοινωνία

E-mail: ioaparachr@hotmail.com